

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2021. február 2.*

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – 2003/6/EK irányelv – A 14. cikk (3) bekezdése – 596/2014/EU rendelet – A 30. cikk (1) bekezdésének b) pontja – Piaci visszaélés – Büntető jellegű közigazgatási szankciók – Az illetékes hatóságokkal való együttműködés hiánya – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. és 48. cikke – A hallgatáshoz való jog és az önvádra kötelezés tilalma”

A C-481/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Corte costituzionale (alkotmánybíróság, Olaszország) a Bírósághoz 2019. június 21-én érkezett, 2019. március 6-i határozatával terjesztett elő a

DB

és

a **Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)**

között,

a **Presidente del Consiglio dei ministri**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin és N. Wahl tanácselnökök, T. von Danwitz, M. Safjan (előadó), F. Biltgen, K. Jürimäe, I. Jarukaitis és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. július 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- DB képviselőiben R. Ristuccia és A. Saitta avvocati,
- az olasz kormány képviselőiben G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítői: P. Gentili és P. G. Marrone avvocati dello Stato,

* Az eljárás nyelve: olasz.

- a spanyol kormány képviselőjében kezdetben: A. Rubio González, később: L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Parlament képviselőjében L. Visaggio, C. Biz és L. Stefani, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Unió Tanácsa képviselőjében M. Chavier, E. Rebasti, I. Gurov és E. Sitbon, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében V. Di Bucci, P. Rossi, T. Scharf és P.J.O. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. október 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. és 48. cikkének az értelmezésére, valamint a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 96., 16. o.) 14. cikke (3) bekezdésének és a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6 irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 173., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 287., 320. o.) 30. cikke (1) bekezdése b) pontjának az értelmezésére és érvényességére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a DB és a Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (nemzeti tőzsde- és értékpapír-felügyeleti bizottság, Olaszország; a továbbiakban: Consob) között a DB-vel szemben bennfentes kereskedelem szabálysértése és a Consob által indított vizsgálat keretében való együttműködés hiánya miatt kiszabott szankciók jogszerűségének a tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2003/6 irányelv

- 3 A 2003/6 irányelv (37), (38) és (44) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„(37) Az egyes tagállamok illetékes hatóságai számára biztosított hatékony eszközök és hatáskörök minimális közös készlete biztosítja a felügyelet hatékonyságát. A piaci vállalkozásoknak és valamennyi gazdasági szereplőnek a saját szintjén szintén hozzá kell járulnia a piac integritásához. [...]

(38) Annak biztosítása érdekében, hogy a piaci visszaélés elleni közösségi keretrendszer megfelelő legyen, az ezen irányelv alapján megállapított tilalmak és előírások megsértését azonnal fel kell deríteni és szankcionálni kell. E célból a szankcióknak kellő visszatartó erővel kell rendelkezniük, arányban kell állniuk a jogsértés súlyosságával és a szerzett előnyökkel, valamint a szankciókat következetesen kell alkalmazni.

[...]

(44) Ez az irányelv tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és betartja azokat az elveket, amelyeknek az elismerését különösen [a Charta], és különösen annak 11. cikke, valamint az Emberi jogok [és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény] 10. cikke tartalmazza. [...]"

4 Ezen irányelv 12. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az illetékes hatóság a feladatai ellátásához szükséges valamennyi felügyeleti és vizsgálati jogosítvánnyal rendelkezik. [...]

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett hatáskört a 6. cikk (7) bekezdésének sérelme nélkül a nemzeti joggal összhangban kell gyakorolni, és e hatáskör legalább a következő jogosítványokat foglalja magában:

a) betekintés bármilyen iratba és arról másolat beszerzése;

b) tájékoztatás kérése bárkitől, beleértve az olyan személyeket, akik egymást követően megbízásokat közvetítenek vagy az érintett ügyleteket bonyolítják, valamint ezek megbízóit, továbbá szükség esetén az ilyen személyek beidézése és kihallgatása;

[...]

(3) Ez a cikk nem sérti a szakmai titoktartásra vonatkozó nemzeti jogi rendelkezéseket.”

5 Az említett irányelv 14. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok – a büntetőjogi szankciók alkalmazásához való joguk sérelme nélkül – nemzeti jogukkal összhangban biztosítják, hogy az ezen irányelv végrehajtása során elfogadott rendelkezések megsértéséért felelős személyek ellen megfelelő közigazgatási intézkedésre, illetve közigazgatási szankció alkalmazására kerüljön sor. A tagállamok biztosítják, hogy ezek az intézkedések hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

(2) A Bizottság a 17. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően – tájékoztatásul – elkészíti az (1) bekezdésben említett közigazgatási intézkedések és szankciók listáját.

(3) A tagállamok meghatározzák a 12. cikk hatálya alá tartozó vizsgálatban való együttműködés megtagadása esetén alkalmazandó szankciókat.

[...]”

Az 596/2014 rendelet

6 Az 596/2014 rendelet (62), (63), (66) és (77) preambulumbekzdése, amely rendelet 2016. július 3-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 2003/6 irányelvet és annak helyébe lépett, a következőképpen szól:

„(62) Az egyes tagállamok illetékes hatóságai számára biztosított hatékony eszközök, hatáskörök és források készlete biztosítja a felügyelet hatékonyságát. E rendelet ezért különösen előír egy olyan minimális csomagot, amely azokat a felügyeleti és vizsgálati hatásköröket tartalmazza, amelyekkel a tagállamok illetékes hatóságait a nemzeti jog rendelkezéseivel összhangban fel kell ruházni. [...]

(63) A piaci vállalkozásoknak és valamennyi gazdasági szereplőnek hozzá kell járulnia a piac integritásához. [...]

[...]

(66) Miközben e rendelet meghatározza az illetékes hatóságok hatáskörének minimális körét, e hatásköröket a nemzeti jog komplett rendszerében kell gyakorolni, amely garantálja az alapvető jogok, közöttük a magánélet tiszteletben tartásához való jog érvényesülését. [...]

[...]

(77) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint a [a Chartában] elismert elveket. Ennek megfelelően e rendeletet e jogokkal és elvekkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni. [...]"

7 E rendeletnek „A bennfentes kereskedelem és a bennfentes információk jogosulatlan közzétételének tilalma” című 14. cikke értelmében:

„Tilos

- a) a bennfentes kereskedelem vagy annak kísérlete;
- b) másik személy részére bennfentes kereskedelem folytatására vonatkozó tanácsadás vagy a másik személy bennfentes kereskedelemre való rábírása; vagy
- c) a bennfentes információ jogosulatlan közzététele.”

8 Az említett rendeletnek „Az illetékes hatóságok hatásköre” című 23. cikke a (2) és (3) bekezdésében a következőket írja elő:

„(2) E rendelet szerinti feladataik teljesítése érdekében az illetékes hatóságok – a nemzeti joggal összhangban – az alábbi felügyeleti és vizsgálati jogosultságokkal rendelkeznek:

- a) formátumtól függetlenül betekintés bármely iratba vagy adatba, és arról másolat beszerzése vagy készítése;
- b) tájékoztatás kérése bármely személytől vagy bármely személy felszólítása tájékoztatás megadására, ideértve az érintett megbízások közvetítésének és az érintett ügyletek bonyolításának egyes szakaszaiban részt vevő személyeket és e személyek munkahelyi elöljáróit is, továbbá információszerzés céljából e személyek szükség szerinti beidézése és kihallgatása;

[...]

(3) A tagállamok a megfelelő intézkedésekkel biztosítják az illetékes hatóságok valamennyi olyan felügyeleti és vizsgálati jogosultságát, amely feladataik ellátásához szükséges.

[...]"

- 9) Ugyanezen rendeletnek a „Közigazgatási szankciók és közigazgatási intézkedések” című 30. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A büntetőjogi szankciók és az illetékes hatóságok 23. cikk szerinti felügyeleti hatáskörének sérelme nélkül a tagállamok a nemzeti joggal összhangban hatáskört biztosítanak az illetékes hatóságok számára a megfelelő közigazgatási szankciók és közigazgatási intézkedések meghozatalához legalább az alábbi jogsértések esetére:

- a) a 14. és 15. cikkben [...] foglalt jogsértések; továbbá
- b) a 23. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálatban, nyomozásban vagy kérelem teljesítésében való együttműködés hiánya vagy ezek elvégzésének elmulasztása [helyesen: vizsgálatban, nyomozásban vagy kérelem teljesítésében való együttműködés, illetve ezek tűrésének hiánya].

A tagállamok 2016. július 3-ig határozhatnak úgy, hogy nem állapítanak meg közigazgatási szankciókra vonatkozó szabályokat az első albekezdésben foglaltak szerint, ha az említett albekezdés a) és b) pontjában említett jogsértések nemzeti jogukban már büntetőjogi szankciók hatálya alá tartoznak. Ha a tagállamok így döntenek, részletesen tájékoztatják a Bizottságot és az [Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA)] az adott büntetőjoguk idevágó részeiről.

[...]

(2) Az (1) bekezdés első albekezdése a) pontjában említett jogsértések esetében a tagállamok a nemzeti joggal összhangban hatáskört biztosítanak az illetékes hatóságok számára legalább az alábbi közigazgatási szankciók kiszabásához, illetve közigazgatási intézkedések meghozatalához:

- a) végzés [helyesen: meghagyás], amely előírja a jogsértésért felelős személy számára, hogy hagyjon fel az adott magatartással, és tartózkodjon a magatartás megismétlésétől;
- b) a jogsértésből származó nyereség vagy az amiatt elkerült veszteség összegének visszaszolgáltatása, ha azok meghatározhatók;
- c) nyilvános figyelmeztetés, amely megnevezi a jogsértésért felelős személyt és a jogsértés jellegét;
- d) a befektetési vállalkozás engedélyének visszavonása vagy felfüggesztése;
- e) befektetési vállalkozásnál vezetői feladatokat ellátó személynek vagy egyéb természetes személynek, akinek a jogsértésért való felelősségét megállapították, az ideiglenes eltiltása attól, hogy befektetési vállalkozásban vezetői feladatot lásson el;
- f) a 14. vagy 15. cikkben foglalt jogsértések többszöri elkövetése esetén befektetési vállalkozásnál vezetői feladatokat ellátó személynek vagy egyéb természetes személynek, akinek a jogsértésért való felelősségét megállapították, a végleges eltiltása attól, hogy befektetési vállalkozásban vezetői feladatot lásson el;
- g) befektetési vállalkozásnál vezetői feladatokat ellátó személynek vagy egyéb természetes személynek, akinek a jogsértésért való felelősségét megállapították, az ideiglenes eltiltása attól, hogy saját számlára kereskedjen;
- h) maximális közigazgatási pénzbírság a jogsértésből származó nyereség vagy az amiatt elkerült veszteség összegének legfeljebb háromszorosáig, ha azok meghatározhatók;

- i) természetes személy esetében maximális összegű közigazgatási pénzbírság, amelynek összege:
- i. a 14. és 15. cikkben foglalt jogsértések esetén legalább 5 000 000 [euró], vagy azokban a tagállamokban, amelyek pénzneme nem az euro, a nemzeti pénznemben 2014. július 2-án ennek megfelelő érték; [...]

[...]

Az e bekezdésben az illetékes hatóságra történő utalás nem sérti az illetékes hatóság azon képességét, hogy a 23. cikk (1) bekezdésében említett feladatait bármilyen módon elvégezze.

[...]

(3) A tagállamok az illetékes hatóságokat a (2) bekezdésben említetteken felüli hatáskörrel is felruházhatják, és az említett bekezdésben foglaltakat meghaladó mértékű szankciókat is előírhatnak.”

Az olasz jog

- 10 Az Olasz Köztársaság a 2003/6 irányelvet a 2005. április 18-i legge n. 62 – Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee. Legge comunitaria 2004 (az Olaszország Európai Közösségekhez való tartozásából eredő kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó rendelkezésekről szóló, 62. sz. törvény. 2004-es közösségi törvény; a GURI 2005. április 27-i 76. számának rendes melléklete) 9. cikke útján ültette át. E cikk számos rendelkezést iktatott be az 1998. február 24-i decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52-be (az 1996. február 6-i 52. sz. törvény 8. és 21. cikke értelmében vett pénzügyi közvetítésre vonatkozó rendelkezések egységes szövegéről szóló, 58. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet; a továbbiakban: egységes szöveg), többek között ezen egységes szövegnek a bennfentes kereskedelem szabálysértéséről szóló 187 bis cikkét és az egységes szövegnek a Consob által indított vizsgálat keretében való együttműködés hiánya esetén alkalmazandó szankciókról szóló 187 quindecies cikkét.
- 11 Az egységes szöveg „Bennfentes kereskedelem” című 187 bis cikkének az alapügy tényállása idején hatályos változata a következőképpen szövegezte:

„(1) Nem érintve a büntetőjogi szankciókat, ha a tényállás bűncselekményt valósít meg, húszezer eurótól hárommillió euró összegig terjedő közigazgatási bírsággal büntetendő, aki a kibocsátó igazgatási, irányító vagy felügyeleti szerveiben való tagsága, a kibocsátó tőkéjében való részesedése vagy munkavégzés, szakmagyakorlás, valamely – akár állami – funkció betöltése vagy hivatali feladatellátás révén bennfentes információkkal rendelkezik, és:

- a) ezen információk felhasználásával saját vagy más nevében, közvetlenül vagy közvetetten, pénzügyi eszközöket vesz, értékesít, vagy azokkal összefüggésben más műveleteket végez;
- b) ezen információkat munkavégzésének, szakmagyakorlásának, betöltött funkciójának vagy ellátott hivatali feladatának rendes keretein kívül másokkal közli;
- c) ezen információk alapján másoknak azt javasolja, vagy másokat arra hív fel, hogy az a) pontban megjelölt műveletek valamelyikét hajtsák végre.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki az (1) bekezdés szerinti műveletek valamelyikét büntetendő cselekmény előkészítése vagy végrehajtása folytán szerzett bennfentes információk birtokában végzi.

(3) E cikk alkalmazásában a »pénzügyi eszközök« az 1. cikk (2) bekezdésében említett olyan pénzügyi eszközöket is magukban foglalják, amelyeknek az értéke a 180. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi eszköztől függ.

(4) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki bennfentes információk birtokában úgy valósítja meg az ott leírt tényállások valamelyikét, hogy ismerte vagy kellő gondosság mellett ismerhette volna ezen információk bennfentes jellegét.

(5) Az (1), (2) és (4) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság az összege háromszorosára vagy akár a jogsértésből származó bevétel, illetve haszon tízszeresének megfelelő összegre emelhető, ha az a legmagasabb összeg alkalmazása esetén sem tűnik elegendőnek, figyelemmel a jogsértés elkövetőjének személyére vagy a jogsértésből szerzett bevétel, illetve haszon mértékére.

(6) A jelen cikkben említett esetekben a kísérletet elkövetésnek kell tekinteni.”

- 12 Az egységes szövegnek „A Consob felügyeleti tevékenységének védelme” című 187 quindecies cikkének az alapügy tényállása idején hatályos változata a következőképpen rendelkezett:

„(1) A codice civile [polgári törvénykönyv] 2638. cikkében foglalt eseteken kívül azt a személyt, aki nem teljesíti határidőben a Consob felhívását, vagy késlelteti e hatóság tevékenységének ellátását, tízezer eurótól kétszázezer euróig terjedő közigazgatási bírsággal kell büntetni.”

- 13 E 187 quindecies cikket módosította a decreto legislativo n. 129 del 2017 (a 2017. évi 129. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet). Az említett 187 quindecies cikknek „A Banca d’Italia [(olasz nemzeti bank)] és a Consob felügyeleti tevékenységének védelme” című, jelenleg hatályos változata a következőképpen szól:

„(1) A polgári törvénykönyv 2638. cikkében foglalt eseteken kívül a jelen cikk alapján kell büntetni azt a személyt, aki nem teljesíti határidőben a Banca d’Italia és a Consob felhívását, vagy nem működik együtt e hatóságokkal a vonatkozó felügyeleti tevékenységük ellátása érdekében, vagy késlelteti azok ellátását.

(1 bis) Ha a jogsértést természetes személy követi el, tízezer euró és 5 millió euró közötti közigazgatási bírsággal sújtható.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 14 2012. május 2-i határozatával a Consob az egységes szöveg 187 bis cikke alapján két részből, vagyis bennfentes kereskedelemről és bennfentes információk jogosulatlan közzétételéről álló, 2009. február 19. és 26. között elkövetett bennfentes kereskedelem szabálysértése miatt két, 200 000 euró, illetve 100 000 euró összegű bírságot szabott ki DB-vel szemben.
- 15 Ezenkívül a Consob az egységes szöveg 187 quindecies cikke szerinti szabálysértés miatt 50 000 euró összegű bírságot is kiszabott rá azért, mert az érintett, miután több alkalommal kérte azon meghallgatás időpontjának elhalasztását, amelyre őt a tényállás tekintetében információval rendelkező személyként beidézték, amikor e meghallgatáson megjelent, megtagadta a neki feltett kérdésekre történő válaszadást.

- 16 Ezenkívül a Consob 18 hónapos időtartamra az egységes szöveg 187 quater cikkének (1) bekezdése szerinti, jóhírnév ideiglenes elvesztése járulékos szankcióját is kiszabta DB-vel szemben, és az egységes szöveg 187 sexes cikke alapján elrendelte a haszonnak megfelelő összeg vagy a haszon megszerzéséhez felhasznált eszközök elkobzását.
- 17 DB e szankciókat kifogásolta a Corte d'appello di Roma (római fellebbviteli bíróság, Olaszország) előtt, amely bíróság DB keresetét elutasította. DB e bíróság határozatával szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) elé. 2018. február 16-i végzésével e bíróság két közbenső alkotmányossági kérdést intézett a Corte costituzionalehoz (alkotmánybíróság, Olaszország), amelyek közül csak az első releváns a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel összefüggésben.
- 18 E kérdés az egységes szöveg 187 quidecimes cikkére vonatkozik annyiban, amennyiben e rendelkezés szankcionálja azt, ha nem tesznek határidőben eleget a Consob felhívásainak, vagy ha késleltetik e hatóság felügyeleti feladatainak ellátását, azon személy tekintetében is, akinek a Consob e feladatok ellátása során bennfentes kereskedelmet ró fel.
- 19 Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) megállapítja, hogy az egységes szöveg 187 quidecimes cikke alkotmányosságának kérdése számos olyan jogra és elvre utalva merül fel, amelyek közül egyesek a nemzeti jogból, nevezetesen a védelemhez való jogból és a felek eljárásban való egyenlőségének elvéből erednek, amelyeket az olasz alkotmány ír elő, mások pedig a nemzetközi jogból és az uniós jogból.
- 20 E bíróság szerint a hallgatáshoz való jog és az önvádra kötelezés tilalma (a továbbiakban: hallgatáshoz való jog), amely a hivatkozott alkotmányos rendelkezéseken, uniós jogi és nemzetközi jogi rendelkezéseken alapul, nem igazolhatja sem azt, hogy az érintett személy megtagadta a Consob által elrendelt meghallgatáson való megjelenést, sem pedig az említett személy e meghallgatáson való megjelenésének a késedelmét, annyiban, amennyiben biztosítják ez utóbbi azon jogát, hogy ne válaszoljon az e meghallgatáson neki feltett kérdésekre. Márpedig a jelen ügyben ennek biztosítására nem került sor.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság szerint egyrészt figyelembe kell venni annak kockázatát, hogy az olyan szabálysértéssel gyanúsított személy, amely büntető jellegű szankció tárgyát képezheti, az illetékes hatósággal való együttműködési kötelezettség miatt ténylegesen hozzájárulhat a büntetőjogi vád vele szembeni megfogalmazásához. E bíróság e tekintetben hangsúlyozza, hogy az olasz jogban a DB-nek felrótt bennfentes kereskedelem egyszerre minősül szabálysértésnek és bűncselekménynek, és hogy az ezekkel kapcsolatos eljárások párhuzamosan indíthatók és folytathatók, amennyiben megfelelnek a Charta 50. cikkében foglalt *ne bis in idem* elvének (2018. március 20-i *Garlsson Real Estate* és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 42–63. pont).
- 22 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJE) 6. cikkéből eredő, hallgatáshoz való jog sérül, ha valakit a nemzeti jog miatt szankcionál, hogy a büntető jellegű szankciókkal büntetendő szabálysértés megállapítására irányuló eljárásban nem válaszolt a közigazgatási hatóságok kérdéseire (EJEB, 2001. május 3., *J. B. kontra Svájc*, CE:ECHR:2001:0503JUD003182796, 63–71. §; 2005. október 4., *Shannon kontra Egyesült Királyság*, CE:ECHR:2005:1004JUD000656303, 38–41. §; 2012. április 5., *Chambaz kontra Svájc*, CE:ECHR:2012:0405JUD001166304, 50–58. §).
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság szerint, mivel az egységes szöveg 187 quidecimes cikkét a 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdésében előírt különös kötelezettség teljesítéseként iktatták be az olasz jogrendbe, és az jelenleg az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja végrehajtásának minősül, az említett 187 quidecimes cikk alkotmányellenességének esetleges megállapítása azzal a kockázattal jár,

hogyan az uniós jogba ütközik, ha e másodlagos uniós jogi rendelkezéseket úgy kell értelmezni, mint amelyek arra kötelezik a tagállamokat, hogy szankcionálják a bennfentes kereskedelemmel gyanúsított személynek az illetékes hatóság általi meghallgatása alatti hallgatását. Kétségek merülhetnek fel azonban ezen, ekként értelmezett rendelkezéseknek a Charta 47. és 48. cikkével való összeegyeztethetőségét illetően, amely rendelkezések látszólag – ugyanolyan korlátok között, mint amelyek az EJE 6. cikkéből és az olasz alkotmányból következnek – szintén elismerik a hallgatáshoz való jogot.

- 24 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi továbbá, hogy a Bíróság azon ítélkezési gyakorlata, amely szerint az uniós versenyszabályok megsértése miatt indított eljárás keretében vizsgálat alá vont személy köteles tisztán ténybeli kérdésekre válaszolni, mindazonáltal jelentősen korlátozza az érintett azon jogának terjedelmét, hogy nyilatkozataiban még közvetetten se járuljon hozzá az önvádhoz.
- 25 Márpedig ezen ítélkezési gyakorlat, amely a jogi személyekkel, nem pedig a természetes személyekkel kapcsolatban, jelentős mértékben pedig a Charta elfogadása előtt alakult ki, nehezen egyeztethető össze azzal a büntető jelleggel, amelyet a Bíróság a 2018. március 20-i Di Puma és Zecca ítéletben (C-596/16 és C-597/16, EU:C:2018:192) az olasz jogrendben a bennfentes kereskedelem területén előírt közigazgatási szankciók számára elismert.
- 26 Mivel a Bíróság vagy az uniós jogalkotó még nem foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a Charta 47. és 48. cikke az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJE 6. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára tekintettel előírja-e, hogy a hallgatáshoz való jogot tiszteletben kell tartani az olyan közigazgatási eljárásokban, amelyek büntető jellegű szankciók kiszabásához vezethetnek, a kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek tartja, hogy az elé terjesztett alkotmányossági kérdéssel való döntéshozatalt megelőzően a Bírósághoz forduljon, hogy az a Charta 47. és 48. cikke fényében értelmezze a 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdését és az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját, és adott esetben értékelje e rendelkezések érvényességét.
- 27 E körülmények között a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az időbeli hatálya révén továbbra is alkalmazandó 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdését és az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ne szankcionálják azt a személyt, aki megtagadja a hatáskörrel rendelkező hatóság azon kérdéseire történő válaszadást, amelyek alapján felmerülhet a »büntető« jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége?
- 2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén összeegyeztethető-e az időbeli hatálya révén továbbra is alkalmazandó 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdése és az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja [a Charta] 47. és 48. cikkével az EJE 6. cikkével összefüggésben, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata fényében is, és a tagállamok közös alkotmányos hagyományai alapján, amennyiben ezek előírják azon személy szankcionálását is, aki megtagadja a hatáskörrel rendelkező hatóság azon kérdéseire történő válaszadást, amelyek alapján felmerülhet a »büntető« jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságáról

- 28 Írásbeli észrevételeiben az Európai Unió Tanácsa felveti a kérdést, hogy az alapeljárásban történő határozathozatal céljából mennyiben releváns az 596/2014 rendelet, amely a hatálybalépésének időpontjára tekintettel nem alkalmazható az alapügy tényállására.

- 29 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése vagy annak érvényességének a vizsgálata nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson, valamint ahhoz, hogy megértse azon indokokat, amelyek alapján a nemzeti bíróság úgy vélte, hogy az e kérdésekre adandó válaszok szükségesek az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntéséhez (lásd ebben az értelemben: 2009. november 19-i Filippiak ítélet, C-314/08, EU:C:2009:719, 40–42. pont; 2019. december 12-i Slovenské elektrárne ítélet, C-376/18, EU:C:2019:1068, 24. pont).
- 30 A jelen ügyben a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) úgy véli, hogy az egységes szöveg 187 quindecies cikkének nemcsak az alapügy tényállásának időpontjában hatályos változatának – amely a 2003/6 irányelv 14. cikke (3) bekezdését ültette át – az alkotmányosságával, hanem a jelenleg hatályos változatának – amely az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját hajtja végre – az alkotmányosságával kapcsolatban is állást kell foglalnia. E tekintetben a 2003/6 irányelv és az 596/2014 rendelet rendelkezései között fennálló azon koherenciára és folytonossági viszonyra hivatkozik, amelyek igazolják az ezen irányelv 14. cikkének (3) bekezdéséből és e rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontjából álló, hasonló rendelkezések együttes vizsgálatát.
- 31 Egyébiránt, amint a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, az egységes szöveg 187 quindecies cikke alkotmányellenességének a kinyilvánítása e cikk jelenleg hatályos, az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját végrehajtó változatára is hatással lenne.
- 32 E körülmények között nem tűnik úgy, hogy ez utóbbi rendelkezés kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával.
- 33 Következésképpen az előterjesztett kérdéseket elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 34 Kérdéseivel, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a Charta 47. és 48. cikkével összefüggésben értelmezett 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdését és 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ne szankcionáljanak olyan természetes személyt, aki az illetékes hatóság által az ezen irányelv, illetve e rendelet alapján vele szemben folytatott vizsgálat keretében e hatósággal szemben megtagadja olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége.
- 35 E tekintetben előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 51. cikkének (1) bekezdése szerint a Charta rendelkezéseinek címzettjei az Európai Unió intézményei, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre.
- 36 Egyébiránt, bár a feltett kérdések a Charta 47. és 48. cikkére vonatkoznak, amelyek többek között a tisztességes eljáráshoz való jogot és az ártatlanság vélelmét rögzítik, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EJEE 6. cikkében biztosított jogokra is hivatkozik. Márpedig, noha ez utóbbi nem minősül az uniós jogrendbe szervesen beépülő jogforrásnak addig, amíg az Unió nem csatlakozott hozzá, emlékeztetni kell arra, hogy – amint az EUSZ 6. cikk (3) bekezdése megerősíti – az EJEE által elismert alapvető jogok az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei. Egyébiránt a Charta 52. cikkének (3) bekezdése, amely úgy rendelkezik, hogy a Chartában foglalt, az EJEE-ben biztosított jogoknak megfelelő jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokkal, amelyek az

említett egyezményben szerepelnek, az uniós jog és a Bíróság autonómiájának sérelme nélkül az e jogok közötti szükséges összhang biztosítására irányul (lásd ebben az értelemben: 2018. március 20-i *Garlsson Real Estate* és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 24. és 25. pont).

- 37 Az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) szerint a Charta 47. cikkének második bekezdése megfelel az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének, a Charta 48. cikke pedig „azonos” az EJEE 6. cikkének (2) és (3) bekezdésével. A Charta 47. cikkének második bekezdésében és 48. cikkében biztosított jogokkal kapcsolatban végzett értelmezése során tehát a Bíróságnak a védelem minimális szintjeként figyelembe kell vennie az EJEE Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett 6. cikkében biztosított megfelelő jogokat (lásd ebben az értelemben: 2019. május 21-i Bizottság kontra Magyarország ítélet [Mezőgazdasági földterületeken létesített haszonélvezeti jog], C-235/17, EU:C:2019:432, 72. pont; 2020. október 6-i *La Quadrature du Net* és társai ítélet, C-511/18, C-512/18 és C-520/18, EU:C:2020:791, 124. pont; 2020. december 17-i *Centraal Israëlitisch Consistorie van België* és társai ítélet, C-336/19, EU:C:2020:1031, 56. pont).
- 38 E tekintetben az Emberi Jogok Európai Bírósága megjegyezte, hogy még ha az EJEE 6. cikke nem is említi kifejezetten a hallgatáshoz való jogot, az egy általánosan elismert nemzetközi normának minősül, amely a tisztességes eljárás fogalmának középpontjában áll. Azáltal, hogy a vádlottat megvédi a hatóságok visszaélésszerű kényszerítésétől, e jog hozzájárul a bírói tévedések elkerüléséhez és az említett 6. cikk által elérni kívánt eredmény biztosításához (lásd ebben az értelemben: EJEB, 1996. február 8., *John Murray* kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:1996:0208JUD001873191, 45. §).
- 39 Mivel a hallgatáshoz való jog védelme annak biztosítására irányul, hogy valamely büntetőeljárásban a vád anélkül alapozza meg az érvelését, hogy a vádlottól annak akarata ellenére kényszerrel vagy nyomásgyakorlással megszerzett bizonyítékokat használna fel (lásd ebben az értelemben: EJEB, 1996. december 17., *Saunders* kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, 68. §), e jog különösen olyan gyanúsított helyzetében sérül, akit szankciókkal fenyegetnek, amennyiben nem tesz vallomást, és ennek következtében vallomást tesz, vagy szankciókat rónak ki rá amiatt, hogy nem tett vallomást (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. szeptember 13., *Ibrahim és társai* kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:2016:0913JUD005054108, 267. §).
- 40 A hallgatáshoz való jog ésszerűen nem korlátozódhat a bűncselekmények beismerésére vagy a vizsgálat alá vont személyt közvetlenül terhelő megjegyzésekre, hanem magában foglal olyan ténykérdésekre vonatkozó információkat is, amelyeket a későbbiekben felhasználhatnak a vád alátámasztására, és amelyeknek ily módon hatása lehet az elítélésre vagy az e személlyel szemben kiszabott szankcióra (lásd ebben az értelemben: EJEB, 1996. december 17., *Saunders* kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, 71. §; 2015. március 19., *Corbet és társai* kontra Franciaország, CE:ECHR:2015:0319JUD000749411, 34. §).
- 41 Ugyanakkor a hallgatáshoz való jog nem igazolhatja az illetékes hatóságokkal való együttműködés bármely olyan hiányát, mint például az e hatóságok által elrendelt meghallgatáson való részvétel megtagadása, vagy a meghallgatás elhalasztását célzó halogató magatartások.
- 42 Azon kérdést illetően, hogy az említett jogot milyen feltételek mellett kell tiszteletben tartani a szabálysértések megállapítására irányuló eljárásokban is, hangsúlyozni kell, hogy ugyanezen jog alkalmazandó azon eljárások keretében, amelyek büntető jellegű közigazgatási szankciók kiszabásához vezethetnek. Három kritérium releváns az említett jelleg értékelése során. Az első a jogsértés belső jog szerinti jogi minősítése, a második a jogsértés jellege, a harmadik pedig az érintett személlyel szemben kiszabható szankció súlya (lásd: 2018. március 20-i *Garlsson Real Estate* és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 28. pont).
- 43 Bár a kérdést előterjesztő bíróság feladata e kritériumok alapján annak értékelése, hogy az alapügyben szóban forgó közigazgatási szankciók büntető jellegűek-e, e bíróság helyesen emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint a Consob által kiszabott közigazgatási szankciók közül néhány a

megtorlás célját szolgálja, és oly mértékben súlyos, hogy azok büntető jelleget ölthetnek (lásd ebben az értelemben: 2018. március 20-i Di Puma és Zecca ítélet, C-596/16 és C-597/16, EU:C:2018:192, 38. pont; 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 34. és 35. pont). Az Emberi Jogok Európai Bírósága lényegében maga is ugyanezre a következtetésre jutott (EJEB, 2014. március 4., Grande Stevens és társai kontra Olaszország, CE:ECHR:2014:0304JUD001864010, 101. §).

- 44 Ezenkívül, még ha feltételezzük is, hogy a jelen ügyben az alapügyben szóban forgó felügyeleti hatóság által a DB-vel szemben kiszabott szankciók nem öltenek büntető jelleget, a hallgatáshoz való jog tiszteletben tartásának szükségessége az e hatóság által folytatott vizsgálati eljárás keretében abból a – kérdést előterjesztő bíróság által megállapított – körülményből is következhet, hogy a nemzeti jogszabályok értelmében az ezen eljárás keretében megszerzett bizonyítékok felhasználhatók az ugyanezen személlyel szemben folytatott büntetőeljárásban bűncselekmény elkövetésének a megállapítása céljából.
- 45 A jelen ítélet 35–44. pontjában kifejtettekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Charta 47. cikkének második bekezdéséből és 48. cikkéből eredő azon garanciák között, amelyek tiszteletben tartása kötelező mind az Unió intézményei, mind pedig a tagállamok számára, ha ez utóbbiak uniós jogot hajtanak végre, szerepel többek között az e második rendelkezés értelmében vett „gyanúsított” természetes személy hallgatásához való joga. E joggal ellentétes többek között az, ha az ilyen személlyel szemben szankciót alkalmaznak amiatt, hogy megtagadja azt, hogy a 2003/6 irányelv vagy az 596/2014 rendelet alapján az illetékes hatóságnak olyan válaszokat adjon, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankciókkal büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.
- 46 Ezt az elemzést nem kérdőjelezi meg a Bíróságnak az uniós versenyszabályokra vonatkozó ítélkezési gyakorlata, amelyből lényegében kitűnik, hogy az e szabályok megsértésének megállapítására irányuló eljárás keretében az érintett vállalkozás kötelezhető arra, hogy közöljön minden szükséges információt azokról a tényekről, amelyekről tudomása lehet, és szükség esetén adja át az ezekhez kapcsolódó, birtokában lévő dokumentumokat, még akkor is, ha azok felhasználhatók versenyellenes magatartás többek között vele szemben való megállapítására (lásd ebben az értelemben: 1989. október 18-i Orkem kontra Bizottság ítélet, 374/87, EU:C:1989:387, 34. pont; 2006. június 29-i Bizottság kontra SGL Carbon ítélet, C-301/04 P, EU:C:2006:432, 41. pont; 2007. január 25-i Dalmine kontra Bizottság ítélet, C-407/04 P, EU:C:2007:53, 34. pont).
- 47 Egyrészt ugyanis a Bíróság ebben az összefüggésben azt is kimondta, hogy e vállalkozás nem kötelezhető arra, hogy olyan válaszokat adjon, amelyek révén be kellene ismernie ilyen jogsértés fennállását (lásd ebben az értelemben: 1989. október 18-i Orkem kontra Bizottság ítélet, 374/87, EU:C:1989:387, 35. pont; 2006. június 29-i Bizottság kontra SGL Carbon ítélet, C-301/04 P, EU:C:2006:432, 42. pont).
- 48 Másrészt, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság maga is rámutat, a jelen ítélet előző két pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat olyan eljárásokra vonatkozik, amelyek a vállalkozásokkal és a vállalkozások társulásaival szembeni szankciók kiszabásához vezethetnek. Az nem alkalmazható analógia útján akkor, ha olyan természetes személyek hallgatáshoz való joga terjedelmének a megállapításáról van szó, akik, mint DB, bennfentes kereskedelem szabálysértése miatt állnak eljárás alatt.
- 49 A kérdést előterjesztő bíróságban a 2003/6 irányelv 14. cikke (3) bekezdésének és az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdése b) pontjának – a Charta 47. cikkének második bekezdésében és 48. cikkében foglalt, hallgatáshoz való jogra tekintettel való – érvényességét illetően felmerülő kétségekre tekintettel még meg kell vizsgálni, hogy e másodlagos uniós jogi rendelkezések értelmezhető-e úgy, hogy összhangban vannak a hallgatáshoz való e joggal annyiban, amennyiben azok nem írják elő valamely

természetes személy amiatti szankcionálását, hogy az illetékes hatósággal szemben megtagadta az ezen irányelv vagy e rendelet alapján olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.

- 50 E tekintetben előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy egy általános értelmezési elv szerint valamely másodlagos uniós jogszabályt – amennyiben lehetséges – úgy kell értelmezni, hogy ne váljon kérdésessé annak érvényessége, és hogy megfeleljen az elsődleges jog egészének, különösen a Charta rendelkezéseinek. Ily módon, ha az ilyen jogszabály szövege többféleképpen értelmezhető, azt az értelmezést kell előnyben részesíteni, amelynek alapján a rendelkezés összeegyeztethető az elsődleges joggal, szemben azzal, amely az azzal való összeegyeztethetlenség megállapításához vezetne (2019. május 14-i M és társai ítélet [A menekült jogállás visszavonása], C-391/16, C-77/17 és C-78/17, EU:C:2019:403, 77. pont). Egyébiránt mind a 2003/6 irányelv (44) preambulumbekzdése, mind az 596/2014 rendelet (77) preambulumbekzdése hangsúlyozza, hogy e két jogi aktus tiszteletben tartja a Chartában elismert alapvető jogokat és elveket.
- 51 Ami mindenekelőtt a 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdését illeti, az úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak meg kell meghatározniuk az ezen irányelv 12. cikkének hatálya alá tartozó vizsgálatban való együttműködés hiánya esetén alkalmazandó szankciókat. Ez utóbbi pontosítja, hogy ennek keretében az illetékes hatóság számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy tájékoztatást kérjen bárkitől, továbbá szükség esetén valamely személyt beidézzon és meghallgasson.
- 52 Noha e két rendelkezés szövege kifejezetten nem zárja ki, hogy a tagállamoknak az ilyen esetben alkalmazandó szankciók meghatározására vonatkozó kötelezettsége abban az esetben is alkalmazandó legyen, ha az így meghallgatott személy megtagadja az említett hatósággal szemben olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége, a 2003/6 irányelv 14. cikke (3) bekezdésének szövegében semmi sem zárja ki e rendelkezés olyan értelmezését sem, amely szerint e kötelezettség nem alkalmazandó hasonló esetben.
- 53 Ami ezt követően az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját illeti, e rendelkezés közigazgatási szankciók meghozatalát írja elő az e rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálatban, nyomozásban vagy kérelem teljesítésében való együttműködés, illetve ezek tülésének hiánya miatt, amely utóbbi rendelkezés b) pontja pontosítja, hogy ez magában foglalja valamely személy információszerzés céljából való kihallgatását.
- 54 Meg kell azonban állapítani, hogy bár az 596/2014 rendelet 30. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsanak hatáskört az illetékes hatóságok számára szankciók és más megfelelő intézkedések meghozatalára, különösen az e rendelkezés b) pontjában említett esetekben, e rendelkezés nem kötelezi e tagállamokat arra, hogy ilyen szankciók vagy intézkedések alkalmazását írják elő olyan természetes személyek esetében, akik a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésre vonatkozó vizsgálat során megtagadják az illetékes hatósággal szemben olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet az ilyen jogsértésért való felelősségük vagy büntetőjogi felelősségük.
- 55 Ebből következik, hogy mind a 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdése, mind az 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmezhető úgy, hogy összhangban van a Charta 47. és 48. cikkével, amely értelmezés szerint e rendelkezések nem követelik meg, hogy valamely természetes személyt szankcióval sújtsanak azért, mert az megtagadta az illetékes hatósággal szemben olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.
- 56 A másodlagos uniós jog így értelmezett e rendelkezéseinek a Charta 47. és 48. cikkére tekintettel való érvényessége nem sérülhet amiatt, hogy azok nem zárják ki kifejezetten az ilyen megtagadás miatti szankció kiszabását.

- 57 Végül ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamoknak a másodlagos uniós jog szabálya által számukra biztosított mérlegelési jogkört az alapvető jogokkal összhangban kell gyakorolniuk (lásd ebben az értelemben: 2019. március 13-i E. ítélet, C-635/17, EU:C:2019:192, 53. és 54. pont). A 2003/6 irányelvből vagy az 596/2014 rendeletből eredő kötelezettségek teljesítése keretében a tagállamok feladata tehát annak biztosítása – amint a jelen ítélet 45. pontjában szerepel –, hogy a Charta 47. és 48. cikkében biztosított, hallgatáshoz való jognak megfelelően az illetékes hatóság ne szankcionálhasson olyan természetes személyt, aki e hatósággal szemben megtagadja olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankciókkal büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.
- 58 A fentiek összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a Charta 47. és 48. cikkével összefüggésben értelmezett 2003/6 irányelv 14. cikkének (3) bekezdését és 596/2014 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ne szankcionáljanak olyan természetes személyt, aki az illetékes hatóság által az ezen irányelv vagy az e rendelet alapján vele szemben folytatott vizsgálat keretében e hatósággal szemben megtagadja olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.

A költségekről

- 59 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. és 48. cikkével összefüggésben értelmezett, a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikkének (3) bekezdését és a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ne szankcionáljanak olyan természetes személyt, aki az illetékes hatóság által az ezen irányelv vagy az e rendelet alapján vele szemben folytatott vizsgálat keretében e hatósággal szemben megtagadja olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.

Aláírások